

Asociace
poskytovatelů
energetických
služeb

NÁVRH SYSTÉMU CERTIFIKACE FIREM ENERGETICKÝCH SLUŽEB

2013

Zadavatel

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Na Františku 32, 110 15 Praha 1

www.mpo.cz

Publikace byla zpracována za finanční podpory Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2013 – Program EFEKT

Zpracovatel

Asociace poskytovatelů energetických služeb

U Voborníků 852/10, 190 00 Praha 9

www.apes.cz

Autor

SEVEn, Středisko pro efektivní využívání energie, o.p.s.

Americká 579/17, 120 00 Praha 2

www.svn.cz

OBSAH

1. ÚVOD	7
2. DEFINICE POJMŮ	9
2.1. Typy energetických služeb.....	10
2.2. Základní popis metody EPC	10
3. PŘÍKLADY CERTIFIKACE FIREM ENERGETICKÝCH SLUŽEB.....	12
4. PODMÍNKY ZÍSKÁNÍ CERTIFIKACE.....	13
4.1. Subjekty spojené s certifikací	13
4.1.1. Zajištění kompatibility systému certifikovaných poskytovatelů energetických služeb s jinými systémy	13
4.2. Certifikace firem energetických služeb.....	14
4.2.1. Specifikace předmětu podnikání.....	15
4.2.2. Součásti poskytovaných energetických služeb	16
4.2.3. Podmínky certifikace z hlediska dosažených zkušeností	17
4.3. Certifikace poradenských firem	18
5. POPIS PROCESU CERTIFIKACE.....	20
5.1. Podání žádosti	20
5.2. Certifikace firem energetických služeb.....	21

5.3. Certifikace poradenských firem	22
5.4. Obnovení certifikace	23
5.4.1.Obnovení certifikace firem energetických služeb	23
5.4.2.Obnovení certifikace poradenských firem	24
6. INFORMAČNÍ POVINNOST	26
7. ZTRÁTA CERTIFIKACE A JEJÍ OBNOVENÍ, POZASTAVENÍ CERTIFIKACE	27
7.1. Ztráta certifikace a její obnovení	27
7.2. Pozastavení certifikace.....	27
8. PROCES SCHVÁLENÍ ŽÁDOSTI O CERTIFIKACI	28
8.1. Garant systému certifikace	28
8.2. Výkonný orgán systému certifikace	28
8.2.1.Schvalování žádostí o certifikaci a další pravomoci komise	28
8.3. Administrátor systému certifikace	29
8.4. Hodnocení žádostí	29
9. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ	31
10. PŘÍLOHY	33

1. ÚVOD

V rámci ustanovení Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti je na zvážení členských států, zda zavedou systém kvalifikace, akreditace a certifikace v oblasti poskytování energetických služeb, energetického managementu a v oblasti instalace prvků budov souvisejících s energií. Ustanovení uvedené směrnice podporuje zpracování návrhu obsahu uvedených systémů a konkrétních kroků a úkolů a doporučuje jej připravit a zavést do 31. prosince 2014.

Cílem práce bylo zpracování návrhu systému prověřování kvality v poskytování energetických služeb firmami energetických služeb v rámci České republiky v podobě certifikace firem energetických služeb.

Návrh systému je sestaven na specifikaci forem poskytování energetických služeb a jejich základních parametrů, podle kterých může být poskytování energetických služeb posuzováno.

Kromě toho bylo třeba specifikovat, jak posuzovat kvalitu práce, kterou při realizaci projektu řešeného metodou EPC poskytuje firma energetických služeb, a jaké jsou hlavní body, které musí firma energetických služeb splnit, aby šlo o kvalitní projekt.

Mezi hlavní **důvody zavedení systému certifikace** firem zabývajících se přípravou a organizací veřejných zakázek pro energeticky úsporné projekty řešené metodou EPC a zajištěním realizace energeticky úsporných opatření jsou následující:

- průkaznost firem, které budou příslušné energetické služby poskytovat,
- zajištění kvality poskytovaných služeb a tím dosahování maximálních přínosů v oblasti úspor energie a snižování negativních vlivů na životní prostředí,
- dodržování standardních procedur při měření a verifikaci dosahovaných výsledků v oblasti úspor energie.

Na základě uvedených specifikací byla sestavena kritéria pro splnění kvalifikačních předpokladů, které budou muset splňovat firmy energetických služeb, které budou mít zájem být zařazeny do seznamu firem certifikovaných k provádění vyhlášených veřejných zakázek v příslušných oblastech.

Očekávaným přínosem zavedení certifikačního systému pro firmy energetických služeb je zejména:

- rozvoj a podpora kvalifikovaných firem energetických služeb,
- standardizace úrovně poskytování energetických služeb, zejména při využití metody EPC,
- podpora výzev veřejného sektoru v oblasti zvyšování energetické účinnosti, čímž by mělo dojít ke zvýšení důvěry zadavatelů veřejných zakázek v jejich kvalitu.

V následujícím textu je shrnut proces a systém certifikace firem energetických služeb v ČR s cílem vymezit jasná kritéria pro hodnocení a certifikaci firem energetických služeb. Předpokládá se, že certifikované firmy energetických služeb budou uvedeny ve veřejně dostupném **Registru certifikovaných firem energetických služeb**, čímž dojde ke zvýšení transparentnosti sektoru a zlepšení a zvýšení transparentnosti v rámci procesu výběru dodavatele energetických služeb se zárukou.

Lze doplnit, že v současné době je řešen na evropské úrovni mezinárodní projekt s názvem Transparence (www.transparence.eu). Hlavním úkolem projektu je podpořit rozvoj důvěryhodného trhu s poskytováním energetických služeb se zárukou a zároveň se snažit o rozšiřování počtu firem energetických služeb. Aby šlo o skutečně důvěryhodný trh s poskytováním energetických služeb, musí být specifikována pravidla standardního chování a fungování firem energetických služeb jak v přípravě tak při realizaci projektů EPC. Při rozšiřování počtu firem energetických služeb bude zajištěno, aby firmy energetických služeb byly posuzovány podle těchto pravidel. V tomto smyslu se stanou významnými výstupy projektu etický kodex pro realizaci projektů řešených metodou EPC, který je v současné době ve fázi dotváření a měl by deklarovat zájem firem energetických služeb v kvalitě poskytovaných služeb, a návrh procesů certifikace firem energetických služeb pro poskytování energetických služeb.

2. DEFINICE POJMŮ

Pro lepší porozumění celé problematice je vhodné jednoznačně definovat nejčastěji používané pojmy:

- **Metodou** či také **službou EPC** (z angl. „*Energy Performance Contracting*“) se rozumí takové smluvní uspořádání, kdy dodavatel nese plnou zodpovědnost za vhodnou volbu, projektování, realizaci a provoz opatření na úsporu energie výměnou za část úspor provozních nákladů, které po dobu trvání smlouvy z těchto opatření bezprostředně plynou. Součástí služby EPC je obvykle zajištění financování investice.
- **Firma energetických služeb** je specializovaná firma, která zajišťuje komplexní služby formou EPC. Takové firmy jsou označovány buď zkratkou **ESCO** (z angl. „*Energy Services Company*“) nebo také **FES** v české zkratce.
- **Poradce zákazníka** (nebo také facilitátor projektu) je specializovaná poradenská firma v oblasti přípravy a organizace veřejných zakázek na energeticky úsporné projekty řešené metodou EPC.
- **Zákazník** (nebo také zadavatelem veřejné zakázky) je spotřebitelem energie, v jehož objektech se projekt uskutečňuje. Zákazník může být vlastníkem nebo nájemcem objektu.
- **Projekt** zahrnuje souhrn opatření navržených k dosažení racionálního využívání energie. Obvykle se však projektem rozumí realizace celého procesu od návrhu, přes instalaci navržených opatření a jejich uvedení do provozu až po poskytování garance včetně dlouhodobého energetického managementu.
- **Referenční spotřebou energie** se rozumí spotřeba energie, která se použije pro porovnání se skutečnou spotřebou po realizaci projektu a stanovení úspor. Může být stanovena buď jako absolutní hodnota spotřeby, nebo formou vzorce, s jehož pomocí se hodnoty spotřeby pro konkrétní podmínky vypočtou, případně kombinací obou přístupů.
- **Veřejnou zakázkou** se rozumí buď obchodní veřejná soutěž, nebo výběrové řízení, v závislosti na výši předpokládaného peněžního závazku.
- **IPMVP** (International Performance Measurement and Verification Protocol, tj. mezinárodní protokol k měření a verifikaci dosahovaných úspor energie) je mezinárodní normou pro ověřování dosahovaných úspor energie při poskytování energetických služeb.

2.1. Typy energetických služeb

V obecném pojetí zahrnuje pojem poskytování energetických služeb velmi širokou škálu aktivit, které jsou specializovanými firmami poskytovány zákazníkům ve spojení s výrobou, distribucí a spotřebou energie.

Na českém trhu je pojem energetických služeb používán zejména ve skutečnosti pro dva základní typy energetických služeb:

- **Energetické služby se zárukou (EPC) – úspory energie se zárukou, na klíč a bez investic zákazníka**

Metoda energetické služby se zárukou (EPC) se uplatňuje u projektů, u kterých se specializovaná firma energetických služeb (také ESCO) svému zákazníkovi zaručí za dosažení úspor energie ve spotřebě a za výši budoucích nákladů na energii a realizuje energeticky úsporná opatření s výsledným efektem snížení spotřeby energie a s tím souvisejících nákladů. Na základě dosažených úspor provozních nákladů splácí zákazník firmě energetických služeb investiční náklady, úroky z nesplacené částky investice, tj. úroky dodavatelského úvěru, a náklady na služby spojené s energetickým managementem po smluvně sjednanou dobu. Navržený systém certifikace firem energetických služeb se týká především takto řešených projektů.

- **Energetický kontrakt – dodávka energie z rekonstruovaného zdroje energie bez investic zákazníka**

Základním principem metody energetického kontraktování (z angl. „*Energy contracting*“ – EC) je splácení realizovaného projektu v energetickém hospodářství zákazníka formou odběru energie (nejčastěji tepla) za předem definovaných podmínek a platbou za takto odebranou energii dle předem odsouhlaseného smluvního modelu. Zákazník tak může realizovat projekt tak, že pronajme své energetické hospodářství, to je firmou energetických služeb rekonstruováno, aniž by zákazník vynakládal vlastní kapitál. Některá rizika na sebe přebírá specializovaná firma (ESCO anebo jiný typ energetické firmy), která projekt realizuje. Výsledkem tohoto modelu je efektivnější výroba a distribuce energie, ne však garantované úspory na konečné spotřebě energie. Pro daný typ energetických služeb není podrobně rozpracován systém certifikace firem energetických služeb a navržený systém certifikace se jej dotýká jen velmi okrajově především z důvodu, že nelze nabídnout záruky za úspory energie.

2.2. Základní popis metody EPC

Energetické služby se smluvně zaručenou úsporou, neboli se zárukou za úspory, jsou zaměřeny na snižování provozních, především energetických, nákladů v budovách a technologických celcích. K dosažení úspor ve spotřebě energie využívají opatření investičního a neinvestičního charakteru.

Firmy energetických služeb (ESCO), které tyto služby zajišťují, zabezpečí v případě zájmu zákazníka financování úsporných opatření, jejich realizaci a předání zákazníkovi a poskytují

smluvní záruky, že po dobu trvání smluvního vztahu bude dosaženo alespoň smluvně zaručených úspor energie. Z těchto úspor (případně z úspor dalších provozních nákladů) jsou postupně zákazníkem spláceny vynaložené náklady projektu (investiční náklady, náklady spojené s financováním, náklady na provádění energetického managementu).

V případě, že garantované výše úspor není dosaženo, poskytovatel energetických služeb uhradí zákazníkovi vzniklý rozdíl.

Smlouva EPC se v posledních letech uzavírá u projektů ve veřejné správě velmi často na 8 až 10 let. Po tuto dobu dochází k postupnému splácení vynaložených investičních prostředků, úroků z nesplacené částky investice a nákladů provádění energetického managementu.

Projekt EPC je standardně dodáván jako projekt na klíč, který bere v úvahu všechny oblasti užití energie a obsahuje veškeré činnosti nutné k dosažení energetických úspor. Projekt je vždy přizpůsoben konkrétnímu zákazníkovi a jsou v něm obvykle zahrnuty následující služby:

- energetická analýza vhodnosti metody EPC (lze ji přirovnat ke zpracování energetického auditu, ale v některých částech je mnohem důkladnější; tuto službu většinou provádí poradenská firma, která následně připraví a zorganizuje veřejnou zakázku na výběr firmy energetických služeb),
- návrh opatření na úsporu energie a snížení nákladů,
- instalace a zprovoznění navržených zařízení,
- financování projektu (ve vhodných případech může být využito více finančních zdrojů),
- vyškolení obsluhy zařízení (projekty EPC většinou nezahrnují provozování energetického hospodářství, i když i to je přijatelné),
- zajištění měření, sledování a vyhodnocování dosažených výsledků (energetický management),
- dlouhodobý dohled nad funkčností a výkonností instalovaného zařízení.

Výběr firmy energetických služeb, která zajišťuje realizaci projektu, provádí zákazník v souladu se zákonem o veřejných zakázkách (je-li k tomu povinen – netýká se soukromé sféry). Obvykle si však pro tuto činnost vyžádá služby některé poradenské firmy specializované v oblasti přípravy a organizace veřejných zakázek na energeticky úsporné projekty řešené metodou EPC (také se používá pojem facilitátor projektu). Taková firma pomůže zákazníkovi najít optimální podobu zadání veřejné zakázky vzhledem k podmínkám energetických systémů, které mají být renovovány, ale především mu zajistí nejvýhodnější řešení ze všech, které budou v rámci veřejné zakázky nabídnuty.

3. PŘÍKLADY CERTIFIKACE FIREM ENERGETICKÝCH SLUŽEB

Při zpracování návrhu certifikace firem energetických služeb bylo analyzováno několik příkladů systémů certifikace firem energetických služeb, aplikovaných v zemích celého světa. Tyto stávající systémy certifikace či akreditace firem energetických služeb byly porovnávány s podmínkami a současnou praxí v sektoru energetických služeb v rámci České republiky.

Primárně byl prostudován a posuzován systém certifikace firem ESCO v USA, kde je garantem certifikace Národní asociace firem energetických služeb (NAESCO = National Association of Energy Service Companies). Tento systém se vyvíjí již více než 20 let a je velmi vhodnou inspirací pro nově připravovaný systém certifikace.

Jiným příkladem jsou podkladové materiály ze systémů certifikace firem ESCO v Singapuru, který byl zaveden do praxe začátkem roku 2013. Jde o systém, který odráží novodobé pojetí nově instalovaného hodnocení firem energetických služeb.

V rámci evropských zemí byly ještě analyzovány systémy certifikace z Německa a Rakouska, které však nejsou zcela komplexní a jistě budou ještě dopracovávány.

4. PODMÍNKY ZÍSKÁNÍ CERTIFIKACE

Certifikace firem energetických služeb je určena jak pro stávající **firmy energetických služeb**, tak i pro firmy, které se poskytováním energetických služeb se zárukou začínají vážně zabývat a jsou pevně rozhodnuty o tuto službu rozšířit své portfolio, tedy pro „nově založené“ firmy energetických služeb. Upravená forma certifikace bude uplatněna také pro poradenské firmy, které pomáhají zákazníkům u projektů EPC připravit a zorganizovat veřejnou zakázku na výběr poskytovatele energetických služeb.

Typizace jednotlivých úrovní certifikace je popsána dále v textu.

4.1. Subjekty spojené s certifikací

Garantem systému certifikace firem energetických služeb a tedy certifikačním orgánem se stane **Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR**, které je také zodpovědné za oblast snižování energetické náročnosti v rámci České republiky.

Správce systému certifikace se stane **Asociace poskytovatelů energetických služeb**, která bude zajišťovat organizaci školení a kurzů pro nové zájemce o získání certifikace a připravovat formální i organizační záležitosti ve věci samotné certifikace firem energetických služeb.

4.1.1. Zajištění kompatibility systému certifikovaných poskytovatelů energetických služeb s jinými systémy

Pojem „certifikovaný dodavatel“ je možné specifikovat podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje ve svém ustanovení §§133 a následujících podmínky systému certifikovaných dodavatelů pro účely zadávacích řízení. Systém certifikovaných dodavatelů umožňuje nahradit certifikátem vydaným akreditovanou osobou pro činnost v tomto systému (dále jen "certifikační orgán pro kvalifikaci") prokázání splnění kvalifikace, popřípadě její části dodavatelem v zadávacím řízení.

Systém certifikovaných dodavatelů je postaven na následujících rolích jednotlivých subjektů:

- Certifikovaní dodavatelé – jedná se o dodavatele, kteří prošli certifikací;
- Správce certifikačního systému – jedná se o subjekt, který se stará o administraci systému, nerozhoduje však o udělení nebo neudělení certifikace;
- Akreditovaná osoba – subjekt, který uděluje certifikaci jednotlivým dodavatelům. Jedná se o entitu, která byla k certifikaci akreditována „akreditačním orgánem“, kterým je v České republice Český institut pro akreditaci, o.p.s (dále jen „**ČIA**“).

Nová evropská směrnice o veřejných zakázkách

Dle dostupných informací by mělo dojít ke schválení nové směrnice o veřejných zakázkách v lednu 2014. Tato směrnice by měla být transponována do českého právního řádu do konce roku 2015 (reálně bude návrh zákona připravován v roce 2014). Toto dává prostor propojit systém zákona o veřejných zakázkách se systémem certifikace firem energetických služeb tak, aby tato certifikace vydávaná MPO byla postavena na roveň certifikátu ze systému certifikovaných dodavatelů dle zákona o veřejných zakázkách.

4.2. Certifikace firem energetických služeb

Certifikace firem energetických služeb je určena pro firmy, které v současné době energetické služby se zárukou poskytují a mají již s jejich poskytováním určité zkušenosti. Zkušenosti s poskytováním energetických služeb řešených metodou EPC lze definovat v podobě minimálně tříleté historie, kdy firma realizovala projekty, u nichž již proběhla minimálně dvě roční vyhodnocení skutečně dosažených úspor.

Certifikovat se však mohou také „nově založené“ firmy energetických služeb či stávající firmy, které mají v úmyslu o energetické služby řešené metodou EPC rozšířit své portfolio. Základním předpokladem pro úspěšnost certifikace takových firem je dlouhodobý a přetrvávající úmysl vstoupit na trh energetických služeb a nepřetržité úsilí o rozšiřování zkušeností a kompetencí v oboru.

Firmy energetických služeb mající zájem o certifikaci by měli mít nastavený a etablovaný **systém řízení kvality** a nastaveny interní kontrolní systémy vycházející ze systémů řízení kvality definovaných podle systému managementu jakosti (například v podobě ISO 9001:2008). Charakteristiky těchto systémů však nelze přímo převzít pro obecnou specifikaci pravidel certifikace firem energetických služeb, protože každá z firem může mít do určité míry různé formy vykazování systémů řízení kvality podle toho, jaká společnost provádí dohled nad jejím naplňováním.

U firem energetických služeb se počítá se znalostí **protokolu IPMVP** (International Performance Measurement and Verification Protocol) a jeho uplatňování v praxi poskytování energetických služeb. Význam IPMVP spočívá především v definované metodice tvorby plánu **M&V** (měření a verifikace), který je již u energeticky úsporných projektů tohoto druhu nedílnou součástí smlouvy o poskytování energetických služeb.

Aplikace protokolu IPMVP je u žadatelů o certifikaci považována za standard a pro udělení certifikace je znalost protokolu nezbytná.

Firmy energetických služeb nabízejí zpravidla spolu s energetickými službami i energetický management. Postupy a procesy energetického managementu do značné míry upravuje mezinárodní norma ISO 50001, v české verzi pak ČSN EN ISO 50001. ČSN EN ISO 50001 specifikuje požadavky na vytváření, implementaci, udržování a zlepšování systému

managementu hospodaření s energií s cílem dosahovat snižování energetické náročnosti. Pro firmy energetických služeb, které mají zájem získat certifikaci, je **implementace ČSN ISO EN 50001 obdobou poskytovaných energetických služeb a znalost dané normy je považována za standard**, ovšem nebude se jednat o nutnou podmínku pro získání certifikace.

Firmy, které se poskytováním energetických služeb se zárukou zabývají, a zejména ty firmy, které se jimi chtějí velmi vážně zabývat, tedy „nově vzniklé“ firmy energetických služeb, mohou získat certifikaci po splnění předem stanovených podmínek:

- **Účast konkrétních osob**, ze kterých se bude skládat budoucí tým pověřený řízením a realizací projektů, **v účelově organizovaných kurzech** tematicky výhradně zaměřených na poskytování energetických služeb se zárukou (podmínkou je absolvování kompletního kurzu a obdržení potvrzení o absolvování kurzu).
- Prokázání **minimálně tříletých zkušeností** v oblasti poskytování energetických služeb se zárukou, anebo minimálně tříletých zkušeností v oblasti renovací energetického hospodářství pro dosavadní zákazníky (zkušenosti samotné firmy žádající o certifikaci nebo klíčových členů budoucího týmu).
- **Složení týmu**, které je pro poskytování energetických služeb obvykle třeba.
- Prokazatelně nastavit ve firmě energetických služeb **systém řízení kvality a interní kontrolní systémy** vycházející ze systémů řízení kvality definovaných podle systému managementu jakosti (například v podobě ISO 9001:2008).

Po ukončení kurzů a splnění výše uvedených základních předpokladů bude firma moci **podat žádost o certifikaci**.

Vyhodnocení, zda firma energetických služeb získá certifikaci, provede komise, která bude k procesu certifikace zvlášť jmenovaná garantem systému certifikace (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR). Způsob hodnocení a rozhodování komise jsou popsány v kapitole 8.

4.2.1. Specifikace předmětu podnikání

Základní charakteristiku činnosti firem energetických služeb lze odvodit od specifikace předmětů podnikání. **Stávající firmy energetických služeb podnikají na základě živnostenského oprávnění**, které obvykle obsahuje následující živnosti:

- provádění staveb, jejich změn a odstraňování,
- projektová činnost ve výstavbě,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
 - správa a údržba nemovitostí,
 - inženýrská činnost v investiční výstavbě,
 - činnost technických poradců v oblasti energetiky.

Dalšími živnostmi, na základě kterých stávající firmy energetických služeb podnikají, dále mohou být:

- montáž, opravy, revize a zkoušky plynových zařízení a plnění nádob plyny,
- montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení,

- montáž, opravy a rekonstrukce chladících zařízení a tepelných čerpadel,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
 - poradenská a konzultační činnost, zpracování odporných studií a posudků,
 - příprava a vypracování technických návrhů, grafické a kresličské práce,
 - poskytování technických služeb.

4.2.2. Součásti poskytovaných energetických služeb

Firmy energetických služeb svým zákazníkům poskytují celou škálu služeb vztahujících se k energetickému hospodářství v objektu/areálu zákazníka. Pro potřeby certifikace je uvažován základní soubor služeb, které firma energetických služeb zákazníkovi poskytuje. Lze předpokládat, že firma energetických služeb žádající o certifikaci dodává následující soubor základních služeb:

- zpracování projektové dokumentace nezbytné pro realizaci úsporných opatření,
- vyřízení náležitostí spojených se získáním příslušných povolení (stavební povolení apod.),
- zpracování prováděcí projektové dokumentace na realizaci úsporných opatření,
- zajištění financování navržených opatření,
- dodávka a montáž navržených úsporných opatření, uvedení do provozu a předání zákazníkovi,
- poskytování dalších činností v souladu se smlouvou (záruka za jakost, zajištění oprav apod.),
- zpracování dokumentace skutečného provedení úsporných opatření,
- vypracování provozního řádu, zaškolení obsluhy a pravidelné školení obsluhy po dobu trvání smlouvy,
- záruka za dosažení smluvně sjednaných garantovaných úspor,
- sledování a vyhodnocování dosažených výsledků po dobu trvání smluvního vztahu (provádění energetického managementu) v souladu s IPMVP.

Firmy energetických služeb poskytují komplexní **služby v oblasti** energetických úspor. Projekty zahrnují zpravidla komplexní řešení dosahování energetických úspor. Jde o soubor energeticky úsporných opatření v následujících oblastech:

- tepelné hospodářství;
- chladící zařízení;
- řízení energetických systémů a systémy měření a regulace;
- osvětlení;
- opatření v oblasti spotřeby elektrické energie (instalace kogeneračních jednotek, výměna transformátorů, kompenzace účinníku apod.)
- systémy větrání a klimatizace;
- úspory na spotřebě vody;
- stavební opatření (výjimečně a doplňkově v podobě dílčího zateplení nebo výměny oken).

Jednotlivé části energetického hospodářství zákazníka jsou do projektu zahrnuty s ohledem na potenciál úspor, jaký v dané oblasti opatření mohou vytvořit. Do projektu nemusí být zahrnuta opatření ve všech částech energetického hospodářství, co závisí také na představě zákazníka, zda například neomezí opatření jen na některé oblasti.

4.2.3. Podmínky certifikace z hlediska dosažených zkušeností

Firma energetických služeb žádající o certifikaci by měla rovněž splňovat podmínky certifikace prokazující zkušenosti a reference příslušné firmy energetických služeb. Takovými podmínkami jsou:

- minimálně tříletá historie příslušné firmy,
- realizace alespoň tří projektů v oblasti poskytování energetických služeb za poslední tři roky
 - u stávajících firem energetických služeb by mělo jít o projekty řešené metodou EPC (každý o celkových investičních nákladech více než 5 mil. Kč bez DPH), případně o projekty řešené metodou EPC, u nichž již proběhla vyhodnocení dosažení garantovaných energetických úspor na roční bázi (kalendářní nebo běžný rok),
 - v případě „nových“ firem energetických služeb by mělo jít o projekty v rámci minimálně tříleté zkušenosti v oblasti poskytování obdobných energetických služeb, anebo tříletých zkušeností v oblasti renovací energetického hospodářství pro dosavadní zákazníky,
- složení týmu, které je potřebné pro poskytování energetických služeb.

V týmu firmy energetických služeb, která realizuje projekty EPC je vhodné disponovat osobami pro splnění kvalifikačních předpokladů osoby s certifikací „autorizovaných inženýrů“ (ČKAIT), které jsou u firmy v zaměstnaneckém poměru (nebo ve smluvním vztahu s touto firmou). Tyto autorizace jsou obvykle požadovány pro obor „technika prostředí staveb“ – specializace technická zařízení (inženýr) nebo specializace vytápění a vzduchotechnika (technik), nebo pro obor „technologická zařízení staveb“.

Pro skutečné provádění energetických služeb je ovšem nutné mít v týmu firmy energetických služeb tým složený z odborníků z různých oblastí. Kromě autorizovaného inženýra, což je obvyklá podmínka pro kvalifikaci firem v rámci vyhlašovaných veřejných zakázek na poskytování energetických služeb, je vhodné mít v týmu osoby s následujícím zaměřením:

- **projektový manažer – obchodní zástupce**, který je především ve stálém obchodním kontaktu se zákazníkem, sjednává smluvní záležitosti projektu a dále kalkuluje finanční náležitosti celého projektu se zpracováním odkladu splátek úvodní investice, finančních nákladů v návaznosti na použitou úrokovou míru a nákladů spojených se službami při provádění energetického managementu,
- **energetický specialista**, který navrhuje jednotlivá energeticky úsporná opatření pro celý komplex řešení, včetně jejich finančního ocenění, a dosažitelný potenciál úspor energie,

- **realizační manažer**, který připravuje a provádí realizaci navržených energeticky úsporných opatření, včetně zajištění zpracování realizační projektové dokumentace, organizace instalace jednotlivých opatření a jejich uvedení do provozu,
- **energetický manažer**, který průběžně sleduje a vyhodnocuje provoz instalovaných opatření s tím, že soustřeďuje potřebné informace o dosažených spotřebách sledovaných parametrů (obvykle spotřeby energie a vody), zjišťuje a řeší případné odchylky od očekávaných standardních hodnot a zpracovává dosahované výsledky do zpráv.

Označení výše uvedených pracovních pozic se nemusí shodovat s názvem pracovní pozice v konkrétních společnostech, svým rozsahem činnosti a odpovědnosti by však konkrétním pozicím v tomto rozdělení mělo odpovídat.

4.3. Certifikace poradenských firem

Poradenské firmy do projektů energetických služeb vstupují ve fázi výběru dodavatele – zpravidla vypsáno ve formě jednacím řízení s uveřejněním v rámci veřejné zakázky na poskytovatele energetických služeb se zárukou. Často také vypracovávají posudek na vyhodnocení dosahování garantovaných úspor, které předkládá firma energetických služeb. Poradenské služby v této oblasti by měly dosahovat určitého standardu spočívajícím především v odbornosti umožňující postihnout celou problematiku výběru dodavatele energetických služeb. Z tohoto pohledu je vhodné zařadit mezi typy certifikace i certifikaci poradenských firem. Certifikace poradenských firem je určena pro firmy poskytující své poradenské služby v oblasti energetických služeb, zejména pak při výběru firmy energetických služeb zákazníkem.

Navržený systém je určen pro firmy splňující tyto základní požadavky:

- minimálně tříletá historie firmy,
- organizace minimálně tří referenčních veřejných zakázek na administraci výběru firmy energetických služeb / poskytovatele energetických služeb pro realizaci projektu EPC s investičními náklady minimálně ve výši 5 mil. Kč; referenční zakázky se dokládají za poslední tři roky;
- tým složený z pracovníků disponujících odpovídajícím vzděláním a odbornou kvalifikací.

V týmu poradenské firmy zaměřené na služby v oblasti energetických služeb je zapotřebí pracovníků s vysokou technickou odborností, tak i pracovníků se znalostí ekonomie a finančního sektoru a zkušenostmi se zadáváním a průběhem veřejných zakázek. Pracovníky s odpovídající technickou odborností v poradenských firmách představují především energetičtí auditoři evidovaní Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Tým zabývající se v poradenské firmě energetickými službami by tedy měl být složen z:

- **projektového manažera/vedoucího projektu**, který je hlavním koordinátorem administrativní a technické podpory projektu. Případně může být osoba projektového

manažera totožná s osobou speciality na veřejné zakázky, energetického auditora či administrativní podpory projektu,

- **specialisty na veřejné zakázky** se zkušenostmi z přípravy a organizace výběrových řízení na veřejné zakázky pro projekt řešený metodou EPC (vyhlášené obvykle formou jednacímho řízení s uveřejněním), který zajišťuje právní a organizační proces zadávacího řízení veřejné zakázky a kontroluje smluvní dokumentaci a návaznosti veškerých výstupů/dokumentů vytvářených v rámci poskytovaných služeb,
- **energetického specialisty** v oboru energetický audit s odpovídající praxí, který zpracovává technickou část úvodní analýzy vhodnosti využití energetických služeb v daných objektech, stanovuje povinná opatření v technické části zadávací dokumentaci, vydává vyjádření k opatřením navržených jednotlivými firmami energetických služeb, posuzuje návrh technických opatření v nabídkách předložených uchazeči o zakázku a přezkoumává podobu verifikace úspor energie stanovenou v nabídkách uchazečů,
- **administrativní podpory projektu**, která zajišťuje administrativní náležitosti projektu a netechnické části zpráv a dokumentů vytvářených v rámci poskytovaných služeb.

Stejně jako v případě certifikace stávajících či nových firem energetických služeb, tak i o certifikaci poradenských firem bude rozhodovat komise, která bude k procesu certifikace zvlášť jmenovaná garantem systému certifikace (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR). Způsob hodnocení a rozhodování komise jsou popsány v kapitole 8.

5. POPIS PROCESU CERTIFIKACE

Firmy, které splňují prvotní předpoklady uvedené v kapitole 4 pro jednotlivé skupiny firem, ať už poskytující energetické služby či poradenské služby mohou přistoupit k samotnému podání žádosti a absolvování certifikačního procesu, jehož výsledkem je doporučení komise pro schválení či zamítnutí vydání certifikace dané firmy garantem systému certifikace, kterým je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

Vzhledem k různému zaměření poskytovaných služeb a množství zkušeností je vhodné neuvažovat formu jediné společné certifikace, ale nastavit různé typy certifikace podle skutečného zaměření dané činnosti (firmy energetických služeb, poradenské firmy). Takovým přístupem bude zajištěna transparentnost firmou obdržené certifikace ve vztahu k poskytovaným službám, bude eliminován faktor možné diskriminace některých firem a bude tak umožněno vytvoření zdravého konkurenčního prostředí na českém trhu energetických služeb.

5.1. Podání žádosti

Formulář žádosti o registraci bude vyplňován on-line přes webové rozhraní a elektronicky odeslán administrátorovi žádostí o certifikaci.

Kompletní žádost se všemi výše uvedenými předkládanými dokumenty bude zaslána v listinné podobě na adresu administrátora v zalepené obálce opatřené číslem žádosti a jménem žadatele.

Po podání žádosti o certifikaci bude stanoven **termín jednání komise**, která k procesu certifikace bude zvláště jmenovaná garantem systému certifikace (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR) a **která se sejde se zástupci firmy**, projedná s nimi veškeré podrobnosti jejich žádosti a doporučí nebo nedoporučí udělení certifikátu. Jako vhodné se nabízí stanovení pevných termínů jednání komise, například dvakrát ročně.

Primárně budou posuzovány administrativní náležitosti žádosti:

- formální náležitosti žádosti,
- úplnost informací.

V závislosti na výsledku jednání si mohou zástupci komise vyžádat dodatečné podklady a zvolit další termín jednání.

Administrátorem žádostí bude pro hodnotící komisi vypracována souhrnná zpráva zaměřená na celkový profil žadatele. Souhrnná zpráva spolu s kompletní žádostí bude předána komisi k posouzení. Komise na základě posouzení předložených podkladů a případném doplnění požadovaných informací vydá souhlasné či zamítavé stanovisko/doporučení k vydání certifikace. Vystavovatelem samotného certifikátu bude garant systému certifikace, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR.

5.2. Certifikace firem energetických služeb

Firmy energetických služeb, které splňující předpoklady popsané v kapitole 4.2. mohou přistoupit k **podání žádosti o certifikaci**. Podklady, které budou součástí žádosti o certifikaci, jsou:

1. **Vyplněný formulář žádosti** o certifikaci zaměřený na poskytnutí následujících základních okruhů informací o žadateli:
 - Základní strukturované informace o firmě, jako jsou základní obecné informace, vlastnická struktura, základní ekonomické údaje a charakteristika finanční způsobilosti, charakteristika technických schopností, počet zaměstnanců apod.
 - Informace o složení týmu, který bude provádět realizaci budoucích projektů.
 - Přehled doposud získaných zkušeností v podobě minimálně 3 referencí projektů realizovaných v oblasti poskytování energetických služeb o investičních nákladech minimálně 5 mil. Kč bez DPH. Žadatel reference předkládá poslední uplynulé čtyři roky. Tyto reference mohou být doplněny o informace o zakázkách, jež žadatel považuje za významné. (včetně doložení referenčních listů jednotlivých zákazníků).
 - Čestné prohlášení o pravdivosti poskytnutých informací. V případě zjištění lživých či klamavých informací, na jejichž základě žadatel získal certifikaci, může být tato bez odkladu odebrána.
2. **Referenční listy o realizovaných referenčních projektech** podepsané danými zákazníky.
3. **Osvědčení o dosaženém vzdělání a odbornosti** klíčových zaměstnanců - členů týmu pověřeného realizací projektů energetických služeb (například v podobě certifikátu „autorizovaných inženýrů“ (ČKAIT), oprávnění k provádění energetických auditů a další doklady o vzdělání (vysokoškolské diplomy atd.).
4. **Alespoň dvě roční zprávy obsahující vyhodnocení dosahování garantovaných úspor** u referenčních projektů.
5. **Popis způsobu hodnocení dosahování úspor** a prokázání souladu **protokolem IPMVP**.
6. **Stručná charakteristika dalších realizovaných projektů** (minimálně tři) **v podobě referenčních listů** potvrzených zákazníkem obsahující:
 - stručný popis projektu – jméno zákazníka, typ objektu, stručný výčet patření, výše investice a délka splatnosti,
 - minimálně roční vyhodnocení dosahování garantovaných úspor u projektů kratších než dva roky, u ostatních žadatel předloží první a poslední realizované vyhodnocení dosahovaných úspor,

„Nová“ firma energetických služeb, které doposud nemohou předložit referenční list již realizovaného projektu řešeného metodou EPC, předloží:

- popis stávajících aktivit firmy související s poskytováním energetických služeb,
- referenční listy pro minimálně tři projekty v oblasti poskytování obdobných energetických služeb, anebo projektů v oblasti renovací energetického hospodářství pro dosavadní zákazníky,
- podílela-li se firma na některém projektu energetických služeb se zaručeným výsledkem jako subdodavatel, firma doloží referenční list potvrzený dodavatelem energetických služeb včetně stručného popisu projektu a podílu subdodávky na celkových pracích.

7. **Stručný popis systému řízení kvality** a interních kontrolních systémů aplikovaných ve firmě.
8. Popis procesů **energetického managementu** u realizovaných projektů (může vycházet z normy ČSN EN ISO 50001).
9. **Výpis z Obchodního rejstříku.**
10. **Výpis ze Živnostenského rejstříku.**
11. **Čestná prohlášení:**
 - firma není v insolvenční, v likvidaci, v reorganizaci, v konkurzu, v likvidaci, v likvidaci, v likvidaci,
 - firma splňuje základní kvalifikační předpoklady v rozsahu § 53 zákona č. 137/2006 Sb. v pozdějších zněních.

Certifikace prvního stupně je udělována na 3 roky.

5.3. Certifikace poradenských firem

Certifikace 3. úrovně je určena pro poradenské firmy, které poskytují svým zákazníkům poradenské služby v oblasti energetických služeb, zejména pak při výběru dodavatele energetických služeb. Certifikace je určena pro firmy, které mají již v této oblasti alespoň tříleté zkušenosti. Základní předpoklady pro certifikaci jsou uvedeny v kapitole 4.3. Splňuje-li firma tyto základní požadavky, může podat žádost o **certifikaci 3. úrovně**. Podklady, které budou součástí žádosti o certifikaci, jsou:

1. **Vyplněný formulář žádosti** o certifikaci zaměřený na poskytnutí následujících základních okruhů informací o žadateli:
 - Základní strukturované informace o firmě, jako jsou základní obecné informace, vlastnická struktura, základní ekonomické údaje a charakteristika finanční způsobilosti, hlavní zaměření poradenských služeb, počet zaměstnanců apod.
 - Informace o složení týmu, který bude provádět realizaci budoucích projektů – zejména pak informace o dosaženém vzdělání a praxi.
 - Přehled doposud získaných zkušeností v podobě minimálně 3 referencí na realizované poradenské služby v oblasti poskytování energetických služeb u projektů, jichž investiční náklady dosahují minimálně 5 mil. Kč bez DPH, Žadatel předkládá reference za poslední uplynulé čtyři roky. Tyto reference mohou být doplněny o informace o zakázkách, jež žadatel považuje za významné, a to zejména zakázky na zpracování analýz vhodnosti využití metody EPC (včetně doložení referenčních listů jednotlivých zákazníků).
 - Čestné prohlášení o pravdivosti poskytnutých informací. V případě zjištění lživých či klamavých informací, na jejichž základě žadatel získal certifikaci, může být tato bez odkladu odebrána.
2. **Referenční listy o realizovaných referenčních projektech** podepsané danými zákazníky.
3. **Stručná charakteristika tří referenčních projektů** poskytovaných poradenských služeb v oblasti poskytování energetických služeb se zárukou. Požadované investiční náklady u každého referenčního projektu jsou 5 mil. Kč. Jako referenční projekty jsou brány pouze projekty vlastní, tedy nikoliv projekty, v nichž žadatel vystupoval jako subdodavatel.

4. **Osvědčení o dosaženém vzdělání a odbornosti** klíčových zaměstnanců - členů týmu, který se zabývá poradenstvím v oblasti energetických služeb – tj. vedoucího projektu, administrativní podpory projektu a energetického specialisty v oboru energetický audit (dle evidence energetických specialistů MPO).
5. **Alespoň dvě roční (výroční) zprávy** obsahující popis činností společnosti a aktivit v auditovaném roce (případně adekvátní období popisu aktuálních aktivit společnosti).
6. **Stručná charakteristika dalších realizovaných projektů** zpracování analýzy vhodnosti využití metody EPC (alespoň 3):
 - stručný popis projektu – jméno zákazníka, počet a typ objektů, stručný výčet navržených, výše investice a délka splatnosti,
7. **Výpis z Obchodního rejstříku**
8. **Výpis ze Živnostenského rejstříku**
9. **Čestná prohlášení:**
 - firma není v insolvenční,
 - firma splňuje základní kvalifikační předpoklady v rozsahu § 53 zákona č. 137/2006 Sb. v pozdějších zněních.

Certifikace prvního stupně je udělována na 3 roky.

5.4. Obnovení certifikace

Platnost certifikace všech typů je časově omezená, jak je uvedeno v následující tabulce:

Tabulka 1 Platnost certifikace

Typ certifikace	Platnost	Počet možných opakování
Certifikace firem energetických služeb	3 roky	neomezené
Certifikace poradenských firem	3 roky	neomezené

5.4.1. Obnovení certifikace firem energetických služeb

Certifikace má omezenou platnost tři roky. Před uplynutím platnosti udělené certifikace může firma energetických služeb požádat o obnovení certifikace.

V případě, že nepožádá o obnovení certifikace, certifikace datem uplynutí pozbývá platnosti a dotyčná firma bude vyškrtnuta ze **seznamu certifikovaných firem**.

Firmy mohou o prodloužení certifikace požádat nejdříve 6 měsíců před uplynutím doby platnosti certifikace, nejpozději však 1 měsíc před koncem platnosti udělené certifikace. V případě, že termín nebude splněn a žádost o prodloužení bude zaslána později, nemusí být prodloužení certifikace zpracováno/vyřízeno a firmě tak hrozí pozastavení certifikace na **seznamu certifikovaných firem**.

Žádost o prodloužení certifikace obsahuje následující náležitosti:

1. **Vyplněný formulář žádosti prodloužení certifikace** obsahující:
 - Základní identifikační údaje firmy, základní ekonomické údaje.
 - Zásadní změny ve vlastnické struktuře, finanční způsobilosti firmy, změny v počtu zaměstnanců apod.
 - Informace o změnách složení týmu, který provádí realizaci budoucích projektů.
 - Přehled realizovaných projektů za poslední 3 roky, včetně jejich základních charakteristik.
 - Předložení **ročních zpráv obsahujících vyhodnocení dosahování garantovaných úspor** u minimálně **2 referenčních projektů** realizovaných v době platnosti certifikace. **Příklady realizovaných projektů** budou předloženy v předem definované struktuře informací a údajů. Pokud bude příklad realizovaného projektu schválen za dobrý příklad projektu, bude možné jej zveřejnit v databázi projektů (například na webových stránkách www.sluzby-epc.cz).
 - Čestné prohlášení o pravdivosti poskytnutých informací. V případě zjištění lživých či klamavých informací, na jejichž základě žadatel získal certifikaci, může být tato bez odkladu odebrána.
 - Popis způsobu hodnocení dosahování úspor a prokázání souladu **protokolem IPMVP**.
 - Stručný popis systému řízení kvality a interních kontrolních systémů nastavených ve firmě.
 - Popis procesů **energetického managementu** u realizovaných projektů například podle **ČSN EN ISO 50001**.
2. **Referenční listy o realizovaných referenčních projektech** podepsané danými zákazníky.
3. **Výpis z Obchodního rejstříku**
4. **Výpis ze Živnostenského rejstříku**
5. **Čestná prohlášení:**
 - firma není v insolvenční,
 - firma splňuje základní kvalifikační předpoklady v rozsahu § 53 zákona č. 137/2006 Sb. v pozdějších zněních.

Dokumenty 3 až 5 lze také doložit platným výpisem ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů.

Při splnění všech požadavků, případně doplnění informací či dokumentů na vyžádání hodnotící komise, bude žadateli vystaven certifikát opět s platností tři roky.

5.4.2. Obnovení certifikace poradenských firem

Certifikace má omezenou platnost tři roky. Před uplynutím platnosti udělené certifikace může poradenská firma požádat o obnovení certifikace.

V případě, že nepožádá o obnovení certifikace, certifikace datem uplynutí pozbývá platnosti a dotyčná firma bude vyškrtuta ze **seznamu certifikovaných firem**.

Firmy mohou o prodloužení certifikace požádat nejdříve 6 měsíců před uplynutím doby platnosti certifikace, nejpozději však 1 měsíc před koncem platnosti udělené certifikace. V případě, že termín nebude splněn a žádost o prodloužení bude zaslána později, nemusí být prodloužení certifikace zpracováno/vyřízeno a firmě tak hrozí pozastavení certifikace na [seznamu certifikovaných firem](#).

Poradenská firma pro prodloužení certifikace podá žádost obsahující zejména:

- Základní strukturované informace o firmě, jako jsou základní obecné informace, vlastnická struktura, základní ekonomické údaje a charakteristika finanční způsobilosti, hlavní zaměření poradenských služeb, počet zaměstnanců apod.
 - Informace o změnách ve složení týmu, který provádí realizaci budoucích projektů – zejména pak informace o dosaženém vzdělání a praxi nových členů týmu.
 - Stručný popis **1 referenčního projektu**, u něž za poslední 3 roky žadatel poskytoval komplexní poradenské služby – tj. příprava a organizace zakázky významného rozsahu, případně dohled nad realizací.
 - Čestné prohlášení o pravdivosti poskytnutých informací. V případě zjištění lživých či klamavých informací, na jejichž základě žadatel získal certifikaci, může být tato bez odkladu odebrána.
1. **Referenční listy o realizovaných referenčních projektech** (alespoň 3 zakázky) podepsané danými zákazníky.
 2. **Osvědčení o dosaženém vzdělání a odbornosti** nových zaměstnanců – nových členů týmu, který se zabývá poradenstvím v oblasti energetických služeb, pokud tyto informace nebyly již poskytnuty v rámci informační povinnosti, viz kapitola 6.
 3. **Roční (výroční) zpráva za poslední období** (případně adekvátní období popisu aktuálních aktivit společnosti).
 4. **Výpis z Obchodního rejstříku.**
 5. **Výpis ze Živnostenského rejstříku.**
 6. **Čestná prohlášení:**
 - firma není v insolvenční, v likvidační nebo v reštrukturační řízení,
 - firma splňuje základní kvalifikační předpoklady v rozsahu § 53 zákona č. 137/2006 Sb. v pozdějších zněních.

Dokumenty 4 až 6 lze také doložit platným výpisem ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů.

Při splnění všech požadavků, případně doplnění informací či dokumentů na vyžádání hodnotící komise, bude žadateli vystaven certifikát opět s platností tři roky.

6. INFORMAČNÍ POVINNOST

Všechny certifikované subjekty jsou vázány informační povinností a jsou povinny informovat o všech zásadních změnách, které mohou mít vliv na úroveň poskytovaných služeb. Dojde-li k takovým změnám, je subjekt povinen neprodleně informovat administrátora certifikace (APES).

O případných změnách bude jednat komise, která je oprávněna vyzvat oprávněného zástupce subjektu k účasti na jednání a vysvětlení případných změn, bude-li to nutné. Výsledkem jednání komise bude rozhodnutí, zdali se jedná o změnu mající negativní vliv na poskytování služeb daným subjektem a kvůli níž dochází k porušení některého základního předpokladu pro získání certifikace. Pokud komise shledá, že změnami k takovému porušení dojde, je oprávněno rozhodnout o pozastavení certifikace daného subjektu a vyzvat ho k nápravě do stanoveného termínu, případně rozhodnout o odejmutí certifikace.

Informační povinnosti podléhají zejména změny v těchto oblastech:

- **Personální změny ve složení realizačního týmu** - V případě, že dojde k jakékoli změně v základním personálním složení týmu, je firma energetických služeb povinna to oznámit.
- **Významné změny ve finanční situaci – např. ztráta úvěruschopnosti.**
- **Změny v uplatňování systému řízení kvality a uplatňování ČSN EN ISO 9001.**
- **Informace o zahájení insolventního řízení.**
- **Informace o nesplnění některého ze základních kvalifikačních předpokladů v rozsahu § 53 zákona č. 137/2006 Sb. v pozdějších zněních.**

Porušení informační povinnosti může v konečném důsledku vést k odebrání certifikace danému subjektu, jež povinnost porušil, a jeho vyškrtnutí ze seznamu certifikovaných firem.

7. ZTRÁTA CERTIFIKACE A JEJÍ OBNOVENÍ, POZASTAVENÍ CERTIFIKACE

7.1. Ztráta certifikace a její obnovení

Certifikované firmě energetických služeb či poradenské firmě může být v některých případech certifikace odebrána. Certifikaci lze odebrat za **velmi závažné porušení certifikačních podmínek**, které v důsledku vede k uvedení v omyl zákazníka certifikované firmy nebo se jedná o poskytnutí lživých informací a tím i podvodnému získání certifikace.

Za velmi závažné porušení certifikačních podmínek je považováno:

- **Poskytnutí nepravdivých informací** v žádosti o certifikaci.
- **Předložení neplatných či padělaných dokumentů** předkládaných společně se žádostí o certifikaci.
- **Porušení informační povinnosti**.
- **Nedodržování „Etického kodexu“** poskytovatelů energetických služeb.
- **Předložení nedostatečně kvalitního projektu** jako referenčního v rámci jakéhokoliv certifikačního kola.
- Pokud firma energetických služeb či poradenská firma **nebude schopna doložit základní složení týmu s dostatečnými zkušenostmi**.

O případech velmi závažného porušení certifikačních podmínek bude jednat komise. Komise je oprávněna si vyžádat informace zdůvodňující, proč k porušení došlo, s cílem získání co nejvíce informací pro své rozhodování.

Obnovení certifikace bude u dané firmy energetických služeb minimálně dva roky po odebrání certifikátu, ovšem se stejným postupem, jak u nové firmy energetických služeb.

V oblasti referenčních projektů však lze doložit projekty, které splňují potřebné požadavky a které byly předkládány při minulé certifikaci.

7.2. Pozastavení certifikace

V některých případech může komise rozhodnout pouze o **pozastavení certifikace** v případech, kdy je možné sjednat brzkou nápravu a nedošlo k velmi závažnému porušení certifikačních podmínek, které mělo za důsledek uvedení v omyl některého ze zákazníků firmy energetických služeb. O závažnosti porušení rozhoduje komise. Rozhodne-li komise o pozastavení certifikace, zároveň stanoví termín, ke kterému je certifikovaná firma zavázána sjednat nápravu. Pokud k nápravě nedojde bez udání velmi závažných důvodů plynoucích z jednání třetích stran, přistoupí komise k **odebrání certifikace**.

Po dobu pozastavení certifikace je firma vedena **na seznamu certifikovaných firem**, avšak s poznámkou o pozastavení certifikace.

8. PROCES SCHVÁLENÍ ŽÁDOSTI O CERTIFIKACI

8.1. Garant systému certifikace

Garant certifikace, Ministerstvo průmyslu a obchodu, je nejvyšším orgánem v systému certifikačního procesu, který vydává doklad o obdržení certifikace (podepsaný platný certifikát opatřený razítkem garanta) a jmenuje komisi, která stojí v pozici výkonného orgánu.

8.2. Výkonný orgán systému certifikace

Komisi jmenovanou garantem by měli tvořit techničtí odborníci v oblasti energetických úspor a poskytování energetických služeb, zástupci poradenských firem z oblasti poskytování energetických služeb a zástupci právních firem z oblasti organizace veřejných zakázek. Jednotlivé adepty na členy komise garantovi může navrhnout **administrátor certifikace (APES)**. Členové komise jsou **jmenováni na 5 let**.

Optimálně by komise měla mít následující složení:

- 1 zástupce garanta (MPO);
- 1 nezávislý externí zástupce dle volby garanta (MPO);
- 1 zástupce poradenské firmy, člena APES, disponující zkušenostmi v oblasti energetických služeb (u komise pro certifikaci poradenských firem pak zástupce firem energetických služeb, člena APES) – oba zástupci budou nominováni na základě volby v rámci APES);
- 1 zástupce z oblasti organizace veřejných zakázek se zkušenostmi s energeticky úspornými projekty řešenými formou poskytování energetických služeb;
- 1 energetický specialista se zkušenostmi s energeticky úspornými projekty řešenými formou poskytování energetických služeb.

8.2.1. Schvalování žádostí o certifikaci a další pravomoci komise

Komise se schází podle předem stanoveného plánu jednání. Nabízí stanovení pevných termínů jednání komise, například dvakrát ročně. Náplní těchto jednání jsou zejména **projednávání a schvalování žádostí o certifikaci**. Jednotlivé žádosti jsou komisi předkládány **administrátorem systému certifikace (APES)** společně se shrnutím obsahu žádosti a stanoviskem ke splnění formálních náležitostí žádosti.

K jednání o certifikaci dané firmy energetických služeb či poradenské firmy komise vyzve k účasti na jednání statutární nebo pověřené zástupce firmy. Komise vydá buďto souhlasné stanovisko k certifikaci žadatele či požádá o doplnění informací, aby mohla učinit rozhodnutí o udělení či odmítnutí certifikace.

Výsledek jednání komise je vždy předkládán garantovi systému certifikace.

Mimo to komise projednává žádosti o prodloužení certifikace obdobným způsobem jako u žádostí o certifikaci. Komise dále na základě návrhu administrátora systému certifikace projednává případné záležitosti porušení podmínek certifikace a vydává **rozhodnutí o pozastavení či odebrání certifikace**.

8.3. Administrátor systému certifikace

Navrženým administrátorem celého systému certifikace je **Asociace poskytovatelů energetických služeb (APES)**. Administrátor systému certifikace by měl vykonávat následující činnosti:

- přijímání žádostí o certifikaci/prodloužení certifikace;
- kontrola formálních náležitostí žádostí – případně vyzývá žadatele o opravu/ doplnění;
- zpracování podkladů pro jednání komise o žádostech;
- vedení seznamu certifikovaných firem na vybraných webových stránkách (například na <http://www.apes.cz/>) a jeho aktualizace přinejmenším po každém jednání komise;
- podávání návrhu na přezkoumání plnění certifikačních podmínek komisi;
- podávání návrhu složení komise garantovi systému certifikace;
- podávání návrhů na změny a úpravy certifikačního řízení.

8.4. Hodnocení žádostí

Při splnění formálních náležitostí žádosti o certifikaci je tato postoupena k hodnocení komisi. Komise rozhoduje na základě splnění více kritérií, zaměřených zejména na profil žadatele, charakter a úroveň poskytovaných služeb, zejména pak zdali poskytované služby naplňují pojem energetických služeb se zaručeným výsledkem.

Vzhledem k předmětu hodnocení lze uvažovat převážně o kvalitativních hlediscích hodnocení. Kvantitativní hodnocení lze uvažovat pouze v případě referenčních projektů, a to na základě rozsahu a investiční náročnosti projektu. Jednotlivým hodnoceným oblastem budou přiřazeny body podle bodové stupnice, případně váhy. **Bodovou stupnicí pro hodnocené oblasti stanoví komise na svém prvním zahajovacím jednání** (na základě návrhu administrátora systému certifikace).

Ve svém hodnocení se komise zaměří na následující kritéria hodnocení (komise kontroluje předložený návrh hodnocení vybrané body podle úrovně certifikace):

1. Finanční způsobilost firmy energetických služeb – komise se ve svém hodnocení zaměří na zadluženost firmy, plnění závazků (nesplacené závazky, reference bank), ukazatele rentability (ROA, ROE) – cílem hodnocení je posoudit finanční zdraví firmy a celková bonita firmy.
2. Soudní spory, arbitráže apod.
3. Kvalita realizačního týmu – hodnocení je zaměřeno zejména na relevantní zkušenosti realizačního týmu.
4. Kvalita a rozsah referenčních projektů:

- objem investice;
 - rozsah projektu – počet řešených objektů, oblasti úspory energií, jimiž se projekt zabývá;
 - výše garantovaných úspor a srovnání s výchozím stavem (%);
 - technická úroveň projektu – instalovaná opatření a použité technologie;
 - úspěšnost v dosahování garantovaných úspor podle ročních hodnotících zpráv.
5. Způsob hodnocení dosahovaných úspor u realizovaných projektů – komise se zaměří na **uplatňování IPMVP** při těchto hodnoceních.
 6. Úroveň poskytovaných služeb v rámci energetického managementu – komise se zaměří, zdali tyto služby splňují zásady zakotvené v **ČSN EN ISO 50001**.
 7. U nově založených firem je posuzován aplikovaný systém řízení kvality a koncept řešení projektů, navržený způsob hodnocení dosahovaných úspor, postupy a principy uplatňované ve službách energetického managementu s důrazem na uplatňování **IPMVP a ČSN EN ISO 50001**.

9. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

Navržený systém certifikace je dalším stupněm standardizace v oblasti poskytovaných energetických služeb. Podpora zavedení certifikace firem energetických služeb rovněž vyplývá ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU o energetické účinnosti.

Zavedením certifikace bude docíleno transparentního systému klasifikace firem poskytujících energetické služby a standardizace základních parametrů poskytování energetických služeb. Systém certifikace tak najde především uplatnění při výběru dodavatele, ať už v rámci veřejných zakázek u veřejného sektoru, tak i sektoru soukromého.

Navržený systém uvažuje dva typy certifikací podle zkušeností a zaměření firem. Základní model systému certifikace pracuje se dvěma hlavními skupinami firem – firmy energetických služeb a poradenské firmy, které působí v oblasti poskytování energetických služeb.

Systém certifikace je založen na splnění základních požadavků na certifikované firmy, přičemž důraz je kladen na zkušenosti stávajících firem, aplikaci a dodržování mezinárodních norem a obecně přijímaných standardů v oblasti poskytování energetických služeb.

O udělení certifikace rozhoduje komise jmenovaná garantem systému certifikace, kterým je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Administrátorem systému certifikace je navržena Asociace poskytovatelů energetických služeb (APES).

10. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Žádost o certifikaci firmy energetických služeb

Příloha č. 2 – Čestné prohlášení o insolvenční

Příloha č. 3 – Čestné prohlášení o splnění základních kvalifikačních předpokladů

Příloha č. 1 – Žádost o certifikaci firmy energetických služeb

ŽÁDOST O CERTIFIKACI FIRMY ENERGETICKÝCH SLUŽEB

Při vyplňování žádosti postupujte prosím podle přiložených POKYŇŮ.

Datum podání žádosti: dd/mm/rrrr

I.*Vhodné zaškrtněte:***Typ certifikace**

Certifikace 1. stupně – stávající firmy

Certifikace 2. stupně – nově založené firmy

Certifikace 3. stupně – poradenské firmy

Typ žádosti

Řádná

Prodloužení certifikace

Pořadí certifikace 2. stupně

První

Druhá

Třetí

Termín platnosti certifikace:

II. Identifikační údaje

Název žadatele:	
Sídlo:	
IČ:	
DIČ:	
tel:	
email:	
Osoba oprávněná jednat za žadatele:	
Kontaktní osoba:	
tel:	
email:	

III. Vlastnická struktura firmy uchazeče:

--

IV. Informace o žadateli:

a) Rok založení firmy:

b) Zahájení aktivního působení v oblasti energetických služeb:

c) Základní informace o hlavních činnostech firmy:

d) Počet zaměstnanců žadatele:

V. Základní ekonomické údaje

Základní položky z rozvahy: aktiva, DHM, dlouhodobé pohledávky, krátkodobé pohledávky, KFM, VK, ZK, bankovní úvěry, dlouhodobé a krátkodobé závazky

Výsledovka: provozní výsledek hospodaření, výsledek hospodař. za běžnou činnost, výsledek hospodaření za účetní období.....

VI. Informace o poskytovaných energetických službách:

a) Základní přehled nabízených služeb v oblasti energetických služeb:

--

b) Počet zaměstnanců zabývajících se projekty energetických služeb:

--

c) Způsob financování projektů (vhodné zaškrtněte)

vlastní zdroje

úvěr

faktoring/prodej pohledávek

jiný - uveďte

--

d) Vyberte sektor, v němž převažují Vaše projekty poskytování energetických služeb:

Veřejný sektor:

--

Soukromý sektor:

--

e) Složení realizačního týmu, který řeší projekty energetických služeb:

jméno	příjmení	titul	
Dosažené vzdělání*			
Certifikace/Oprávnění*			
Pozice ve firmě žadatele			
Zaměstnán ve firmě od			
funkce v realizačním týmu			
Typ úvazku	plný	částečný	jiný
Popis dosavadních zkušeností s projekty energetických služeb/spolupráce na projektech uvedených v části jako referenční:			

*žadatel doplní kopie o dosaženém vzdělání, případně certifikátů k této žádosti

** V případě většího počtu členů realizačního týmu přidejte tabulku zaměstnance.

NÁVRH SYSTÉMU CERTIFIKACE FIREM ENERGETICKÝCH SLUŽEB

jméno	příjmení	titul	
Dosažené vzdělání*			
Certifikace/Oprávnění*			
Pozice ve firmě žadatele			
Zaměstnán ve firmě od			
funkce v realizačním týmu			
Typ úvazku	plný	částečný	jiný
Popis dosavadních zkušeností s projekty energetických služeb/spolupráce na projektech uvedených v části jako referenční:			

*žadatel doplní kopie o dosaženém vzdělání, případně certifikátů k této žádosti

** V případě většího počtu členů realizačního týmu přidejte tabulku zaměstnance.

NÁVRH SYSTÉMU CERTIFIKACE FIREM ENERGETICKÝCH SLUŽEB

jméno	příjmení		titul
Dosažené vzdělání*			
Certifikace/Oprávnění*			
Pozice ve firmě žadatele			
Zaměstnán ve firmě od			
funkce v realizačním týmu			
Typ úvazku	plný	částečný	jiný
Popis dosavadních zkušeností s projekty energetických služeb/spolupráce na projektech uvedených v části jako referenční:			

*žadatel doplní kopie o dosaženém vzdělání, případně certifikátů k této žádosti

** V případě většího počtu členů realizačního týmu přidejte tabulku zaměstnance.

VII. Referenční projekty

a) Referenční projekt č. 1

Název projektu				
Název zákazníka				
Výše investice:				mil. Kč
Doba splatnosti				let
Způsob financování	úvěr	odprodej pohledávky	vlastní zdroje	jiný - popište
Počet řešených objektů v rámci projektu:				
Popis realizovaných opatření				
Výše garantované úspory	Teplo GJ	Plyn kWh	Elektřina kWh	Voda m ³
Roční vyhodnocení k dispozici	ANO*	NE		

*zaškrtnete-li „ano“ , přiložte vyhodnocení k žádosti

b) Referenční projekt č. 2

Název projektu				
Název zákazníka				
Výše investice:				mil. Kč
Doba splatnosti				let
Způsob financování	úvěr	odprodej pohledávky	vlastní zdroje	jiný - popište
Počet řešených objektů v rámci projektu:				
Popis realizovaných opatření				
Výše garantované úspory	Teplo GJ	Plyn kWh	Elektřina kWh	Voda m ³
Roční vyhodnocení k dispozici	ANO*	NE		

c) *zaškrtnete-li „ano“, přiložte vyhodnocení k žádosti

d) Referenční projekt č. 3

Název projektu				
Název zákazníka				
Výše investice:			mil. Kč	
Doba splatnosti			let	
Způsob financování	úvěr	odprodej pohledávky	vlastní zdroje	jiný - popište
Počet řešených objektů v rámci projektu:				
Popis realizovaných opatření				
Výše garantované úspory	Teplo GJ	Plyn kWh	Elektřina kWh	Voda m ³
Roční vyhodnocení k dispozici	ANO*	NE		

e) *zaškrtnete-li „ano“, přiložte vyhodnocení k žádosti

VIII. Informace o dalších významných energeticky úsporných projektech

Název projektu				
Název zákazníka				
Výše investice:				
Způsob financování	úvěr	odprodej pohledávky	vlastní zdroje	jiný - popište
Počet řešených objektů v rámci projektu:				
Stručný popis projektu				
Výše garantované úspory	Teplo GJ	Plyn kWh	Elektřina kWh	Voda m ³
Doplňující informace				
Roční vyhodnocení k dispozici	ANO*	NE		

IX. Čestné prohlášení o pravdivosti informací

Žadatel prohlašuje, že veškeré informace, které uvedl v této žádosti a jejích přílohách, jsou zcela pravdivé. Žadatel rovněž prohlašuje, že poskytl veškeré relevantní informace a nezatajil informace, které by svým charakterem mohly ovlivnit rozhodnutí Komise o přidělení certifikace.

datum	podpis a razítko osoby oprávněné za žadatele jednat
.....

X. Seznam příloh

Příloha		Ano/ Ne*	Počet listů
1.	Čestné prohlášení o insolvenční		
2.	Čestné prohlášení o splnění základních kvalifikačních předpokladů		
3.	Osvědčení o dosaženém vzdělání členů realizačního týmu		
4.	Referenční listy k referenčním projektům		
5.	Roční hodnotící zprávy o dosahování garantovaných úspor		
6.	Metodika hodnocení dosahování úspor		
7.	Metodika energetického managementu		
8.	Popis systému řízení kvality		
9.	Výpis z OR		
10.	Výpis ze ŽR		
11.	Výroční zpráva žadatele		

*Zaškrtněte příslušné pole v případě přiložení přílohy k žádosti a doplňte příslušný počet listů.

Příloha č. 2 – Čestné prohlášení o insolvenční

Čestné prohlášení o insolvenční

Název žadatele			
Sídlo			
IČ			
Zastoupený			
Žadatel čestně prohlašuje, že nevstoupil do likvidace a že na základě jejího insolvenčního návrhu neprobíhá insolvenční řízení, v němž je řešen jeho úpadek nebo hrozící úpadek nebo že nebylo rozhodnuto o jeho úpadku, ani na něj nebyla vyhlášena nucená správa.			
V		datum	Podpis a razítko oprávněné osoby

Příloha č. 3 – Čestné prohlášení o splnění základních kvalifikačních předpokladů

Čestné prohlášení o splnění základních kvalifikačních předpokladů podle § 53 zákona 137/2006 o veřejných zakázkách, v pozdějších zněních

Název žadatele	
Sídlo	
IČ	
Zastoupený	

prohlašuje, že je žadatelem, :

- a) který nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny, trestný čin na organizované zločinecké skupině, legalizace výnosů z trestné činnosti, podílnictví, přijímání úplatků, podplácení, nepřímého úplatkářství, podvodu, úvěrového podvodu, včetně případů, kdy jde o přípravu nebo pokus nebo účastenství na takovém trestném činu, nebo došlo k zahlazení odsouzení za spáchání takového trestného činu; jde-li o právnickou osobu, musí tento předpoklad splňovat statutární orgán nebo každý člen statutárního orgánu, a je-li statutárním orgánem dodavatele či členem statutárního orgánu dodavatele právnická osoba, musí tento předpoklad splňovat statutární orgán nebo každý člen statutárního orgánu této právnické osoby; podává-li nabídku či žádost o účast zahraniční právnická osoba prostřednictvím své organizační složky, musí předpoklad podle tohoto písmene splňovat vedle uvedených osob rovněž vedoucí této organizační složky; tento základní kvalifikační předpoklad musí dodavatel splňovat jak ve vztahu k území České republiky, tak k zemi svého sídla, místa podnikání či bydliště,
- b) který nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem podnikání dodavatele podle zvláštních právních předpisů nebo došlo k zahlazení odsouzení za spáchání takového trestného činu; jde-li o právnickou osobu, musí tuto podmínku splňovat statutární orgán nebo každý člen statutárního orgánu a je-li statutárním orgánem dodavatele či členem statutárního orgánu dodavatele právnická osoba, musí tento předpoklad splňovat statutární orgán nebo každá člen statutárního orgánu této právnické osoby; podává-li nabídku či žádost o účast zahraniční právnická osoba prostřednictvím své organizační složky, musí předpoklad podle toho písmene splňovat vedle uvedených osob rovněž vedoucí této organizační složky; tento základní kvalifikační předpoklad musí dodavatel splňovat jak ve vztahu k území České republiky, tak k zemi svého sídla, místa podnikání, či bydliště,
- c) který v posledních 3 letech nenaplnil skutkovou podstatu jednání nekalé soutěže formou podplácení podle zvláštního právního předpisu 40),

- d) vůči jehož majetku neprobíhá nebo v posledních 3 letech neproběhlo insolventní řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí o úpadku nebo insolventní návrh nebyl zamítnut proto, že majetek nepostačuje k úhradě nákladů insolventního řízení, nebo nebyl konkurz zrušen proto, že majetek byl zcela nepostačující 41) nebo zavedena nucená správa podle zvláštních právních předpisů,
- e) který není v likvidaci,
- f) který nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, a to jak v České republice, tak v zemi sídla, místa podnikání či bydliště dodavatele,
- g) který nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění, a to jak v České republice, tak v zemi sídla, místa podnikání či bydliště dodavatele,
- h) který nemá nedoplatek na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, a to jak v České republice, tak v zemi sídla, místa podnikání či bydliště dodavatele,
- i) který nebyl v posledních 3 letech pravomocně disciplinárně potrestán či mu nebylo pravomocně uloženo kárné opatření podle zvláštních právních předpisů, je-li podle § 54 písm. d) požadováno prokázání odborné způsobilosti podle zvláštních právních předpisů; pokud dodavatel vykonává tuto činnost prostřednictvím odpovědného zástupce nebo jiné osoby odpovídající za činnost dodavatele, vztahuje se tento předpoklad na tuto osobu,
- j) který není veden v rejstříku osob se zákazem plnění veřejných zakázek,“
- k) kterému nebyla v posledních 3 letech pravomocně uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce podle zvláštního právního předpisu.

Uvedené prohlášení se vztahuje i na všechny členy statutárního orgánu společnosti.

V		datum	Podpis a razítko oprávněné osoby

Asociace
poskytovatelů
energetických
služeb

www.apes.cz